

ЕЗИКОВА КУЛТУРА / LANGUAGE CULTURE

Владко Мурдаров

ЗА НУЖНИТЕ ДУБЛЕТНИ ГЛАГОЛНИ ФОРМИ

Vladko Murdarov

REGARDING THE NECESSARY DOUBLE VERBAL FORMS

Presents the need to introduce double forms of some verbs in imperative.

Според действащите граматически и правописни справочници префигирани глаголи като *изброя*, *надоя*, *надстрой*, *напоя*, *наслоя*, *откроя*, *успокоя*, *устоя*, *устрой* и други сродни на тях имат форми за повелително наклонение, които гласят съответно:

изброй, избройте;
надой, надойте;
надстрой, надстройте;
напой, напойте;
наслой, наслойте;
открой, открийте;
успокой, успокойте;
устой, устойте;
устрой, устройте.

Така са отбелязани те и в новия „Официален правописен речник на българския език. Глаголи“, който ще излезе от печат през 2016 г.

Особеното в тези случаи обаче е, че изброените форми обикновено се посочват по традиция, тъй като много от тях се употребяват твърде рядко в речта. Вместо тях много по-често се използват

изброи, изброете;
надои, надоеете;
надстрои, надстроете;
напои, напоете;
наслои, наслоете;
открои, откроеете;
успокои, успокоете;
устои, устоете;
устрои, устройте.

Досега на тези форми не е било обръщано достатъчно внимание, а е необходимо да бъдат отбелязани също като правилни. Това означава, че ще трябва да бъдат посочени като дублетни в следващите справочници, които ще се създават.

На първо време членовете в създадените дублетни двойки ще бъдат равностойни. Може да се помисли обаче дали още при началното кодифициране на дублетността, не е необходимо да се даде предпочитание на една от двете форми. Това означава, че много от налаганите досега форми ще започнат да се срещат още по-рядко, докато напълно отпаднат от речта.

✉ *Проф. д.ф.н. Владко Мурдаров*, Секция за съвременен български език.
Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“ при БАН
бул. „Шипченски проход“ 52, бл. 17, 1113 София, България
balgarskiezik@mail.bg

✉ *Prof. D. Sc. Vladko Murdarov*, Department of Modern Bulgarian Language.
Institute for Bulgarian Language, Bulgarian Academy of Sciences
52 Shipchenski prohod, Bl. 17, Sofia 1113, Bulgaria
balgarskiezik@mail.bg